

§ 4**Tertialrapport 2 för kulturförvaltningen**

Dnr 1.1/2659/2018

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen:

- 1) att godkänna tertialrapport 2 för 2018 och överlämna rapporten med bilagor till kommunstyrelsen för beslut,
- 2) att besluta om omslutningsförändringar om 22,7 mnkr och anmäla detta till kommunstyrelsen,
- 3) att kulturnämnden förklarar besluten omedelbart justerade

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2018-09-14.

Sammanfattning

Kulturförvaltningen arbetar metodiskt i enlighet med stadens beslutade inriktningsmål, kulturlivets och stockholmarnas behov samt de omvärldsfaktorer som påverkar verksamheterna. Till de senare hör digitaliseringen, snabbt växande stadsdelar och nya kulturvanor som gör det nödvändigt att bredda verksamheternas utbud och höja kvaliteten på innehållet.

Förvaltningens verksamheter redovisar flera goda resultat under de första åtta månaderna. Liljevalchs konsthall har slagit alla tiders publikrekord och noterar över 250 000 besök. Kulturskolan och El Sistema har under våren ökat deltagandet till 17 606 respektive 2 000 elever och etablerat verksamheter i flera nya stadsdelar. I enlighet med stadens ateljéstrategi tillkommer ca 100 nya produktionslokaler för konstnärer under 2018. Medeltidsmuseet redovisar ökande besökssiffror trots den varma sommaren. De samlade bibliotekslånen har ökat med 2 procent varav e-lånen svarar för 9 procent. Kulturfestivalen och ungdomsfestivalen ”We are Sthlm” slog nya publikrekord med över 1 miljon besökare under fem dagar i augusti.

Kulturstrategiska staben

- 94 procent av budgeterade medel för kultur- och utvecklingsstöd har fördelats. Av 728 inkomna ansökningar har drygt 46 procent beviljats stöd. Fördelningen är något högre till ytterstaden än till innerstaden.
- Ny modell har införts för beredning av strategiskt viktiga planärenden där kulturmiljö, kulturliv och kulturstrategi vägs samman vilket ger en god grund för vägval och prioriteringar.
- Två nya samlingslokaler, Park Älvsjö och Sköndals

allaktivitetshus, har fått stöd och startat verksamhet. Rinkeby Folkets Hus, Park Älvsjö, Nya Rågsveds Folkets Hus och Hjorthagens Kulturhus tilldelades sammanlagt 6,7 mnkr från Boverket och en kommunal medfinansiering om 1,9 mnkr.

- Utvecklingen av verksamheten i Rinkeby Folkets hus går framåt. En ny verksamhetsledare med kulturkompetens och förankring i Rinkeby är rekryterad och verksamheten har fått en breddad finansiering genom stöd från Kulturrådets program Kreativa Platser.
- Ateljéstrategin leder till nya produktionslokaler för konstnärer och under 2018 beräknas ca 100 nya ateljéer öppna, bland annat i Östberga, Vällingby, Lövholmen och Slakthusområdet. ”Konstverket” i Farsta med omfattande produktionslokaler ersätter Konstnärernas kollektivverkstad i Nacka och SITE:s produktionslokaler vid Telefonplan.
- Den första omgången ateljéstöd enligt de nya riktlinjerna resulterade i 284 stödbeslut varav drygt 20 avsåg nyutexaminerade konstnärer. Totalt uppbär 641 yrkesverksamma konstnärer ateljéstöd som utgår i treårsperioder.
- Stockholms Kvinnohistoriska museum är en ny publik kulturverksamhet som har fått flerårigt stöd.
- Staben har under våren med hjälp av stadens samordnare mot våldsbejakande extremism gjort särskilda informationsinsatser riktade till de lokalförvaltande organisationerna. Ansökningsblanketten om stöd 2019 har kompletterats med frågor som rör hur man i verksamheten säkerställer att lokalerna upplåts till aktörer med en demokratisk värdegrund samt en beskrivning av organisationens kompetens i fråga om arbete mot våldsbejakande extremism.
- Enligt stadens förskole- och skolenkät har elever som är nöjda med kulturutbudet ökat från 55 procent till 65 procent jämfört med 2014.

Liljevalchs konsthall/Stockholm konst

- Vårsalongen 2018 drog 122 132 besökare, ett rekord som kan förklaras med ökat öppethållande, väl utfört juryarbete samt ett målgruppsinriktat publikarbete riktat mot bland annat stadens äldreboenden.
- Sommaren Lars Lerin-utställning blev en stor succé med goda recensioner och ca 130 000 besökare.
- Liljevalchs verksamhet har i övrigt präglats av tillbyggnaden ”Liljevalchs +” som ska stå färdig våren 2021 med nya och flexibla förutsättningar för klimat,

säkerhet, restaurang och shop.

- I mars flyttade Stockholm konst till nya lokaler på Hantverkargatan och delar nu hus med Skönhetsrådet. Två aktörer som arbetar med stadens estetiska värden kan nu samarbeta och stärka varandra.
- Antalet pågående konstprojekt finansierade genom enprocentregeln uppgår till 137. Under perioden har 12 nya projekt startats.

Kulturskolan

- Antalet avgiftsbelagda elevplatser för våren uppgick till 17 606, varav 16 405 i terminskurser och 1 201 i kortkurser. Kulturskolan har därmed uppnått målet om att öka den avgiftsbelagda verksamheten med 4 procent (totalt cirka 700 nya elevplatser).
- Av eleverna i terminskurserna var 63 procent flickor och 37 procent pojkar.
- El Sistema har utökat elevunderlaget med 400 elever till totalt cirka 2 000 elever samt etablerat verksamhet i två nya stadsdelar, Rinkeby och Rågsved, och finns därmed på 12 skolor i 5 stadsdelsområden.
- Kulturskolan Stockholm fick finansiering i från Statens kulturråd i den senaste bidragsomgången med beviljade 4,7 mnkr för fördjupning av projektet ”Rum för skapande” under läsåret 2018/2019.
- Den avgiftsfria verksamheten visar fortsatt stort deltagande i. Projektet ”Rum för skapande” hade 5 740 deltagare läsåret 2017/2018. Avdelningen har utöver detta nått 2 596 deltagare i ”prova på-verksamhet”, cirka 400 deltagare i återkommande avgiftsfri verksamhet samt cirka 830 deltagare via kulturköp.
- Kulturskolan har under året prioriterat insatser i de stadsdelar där deltagandet har varit lägst och ser en ökning av den avgiftsbelagda verksamheten i Tensta och i Husby, utökad verksamhet i Rinkeby samt en lyckad etablering i Vällingby med kraftigt ökat deltagande och förbättrad arbetsmiljö.
- Inom datorspelsskapande har behovsinventeringen påbörjats under våren. Intresset för att delta i pilotverksamhet har varit stort.
- Vid kurssläppet inför höstterminen drabbades sökande till kulturskolan av långa väntetider för att boka plats inom e-tjänsten. Det uppstod också tekniska problem med själva kursbokningen. Staden utreder orsaken till det tekniska problemet och ser över kommande åtgärder tillsammans med upphandlade leverantörer av systemet.
- Under tertialet har kulturskolan arbetat aktivt med att

marknadsföra verksamheten och dess utbud. Olika marknadsföringsinsatser har genomförts såsom annonsering i lokaltrafik, lokalmedia, stadstavlor och direktutskick till målgruppen. Avdelningen har också utvecklat den digitala marknadsföringen genom platspreciserad annonsering där utbud matchar geografisk placering. Genom native annonsering har avdelningen lyft fram elevers berättelser och upplevelser av verksamheten för att skapa identifikation hos målgruppen. Arbetet med storytelling och innehåll på sociala medier fördjupas. Kulturskolan utvecklar sin marknadsdrivna kommunikation och utvecklar nya arbetssätt där vi mäter kommunikationsinsats med effekt i kurskatalog.

- Kulturskolan och evenemangsavdelningen har samarbetat under perioden kring marknadsföring och synlighet, gemensamma evenemang och riktade insatser. Avdelningarna planerar för ett fördjupat samarbete under kommande år med fokus på att utveckla evenemang och koncept som stärker kulturskolans varumärke och som leder till ett breddat deltagande.
- En särskild satsning på Resurscentrum har gjort det möjligt för 90 barn och ungdomar i särskolorna att delta i regelbunden avgiftsfri verksamhet.

Stadsmuseiavdelningen

- Stadens konstsamling har hög kvalitet och under året har 40 verk av 33 konstnärer varit utställda och utlånade till 6 museer och konsthallar.
- Medeltidsmuseet har fortsatt ökande besökssiffror trots den varma sommaren.
- Stadsmuseiavdelningen arbetar strategiskt med närvaron på sociala medier. Responsen från följarna är positiv och inläggen delas i stor utsträckning.
- Processen med gemensam beredning av planärenden inom kulturförvaltningen har påbörjats och under maj månad lyftes ett planärende för Lövholmen till kulturnämnden.
- Ombyggnaden av Stadsmuseet vid Slussen är försenad och återinvigning har flyttats till våren 2019 vilket medför att delar av årets intäktskrav inte kommer att nås.
- Effektivare lokalutnyttjande och övergång till aktivitetsbaserade kontor innebär att allt fler verk ur stadens konstsamling återlämnas vilket på sikt kan innebära att stadsmuseiavdelningens magasin behöver utökas. Under 2018 har fler konstverk både placerats ut och återlämnats i stadens och bolagens verksamhetslokaler jämfört med tidigare år.

Stockholms stadsbibliotek

- Under årets första sju månader har drygt 5,9 miljoner besök gjorts hos Stockholms stadsbibliotek, såväl fysiska som digitala.
- Stadsbiblioteket vid Odenplan har ökat sina fysiska besök med 5 %. På grund av lokalens utformning i Söderhallarna finns ingen besöksräknare där för biblioteksverksamheten men utifrån tidigare års förhållande mellan utlån och besök torde biblioteket där under årets första åtta månader haft drygt 120 000 besök som tillkommer de totala besöken.
- De digitala besöken har ökat med 7 % jämfört med den aktuella perioden 2017, en ökning om drygt 250 000 besök vilket delvis kan hänföras till det genomslag e-läsappen Bibblix[1] fått.
- Under årets första åtta månader har det gjorts drygt 2,67 miljoner lån vilket är en ökning om 2,5 % jämfört med samma period 2017. Utlån av barnmedia har under årets första åtta månader ökat med 3 % jämfört med 2017. E-medier ökar och årets första åtta månader visar en ökning om 11 % jämfört med 2017, en ökning med drygt 30 000 utlån. 20 % av dessa utgörs av barnmedier, vilket är ett direkt resultat av SSBs digitala satsning på Bibblix och dess popularitet.
- Ett allaktivitetshus med bibliotek öppnar 1 september i Östberga och en permanent etablering planeras för det nuvarande mobila biblioteket i Rågsved.
- Stockholms stadsbibliotek tilldelas 11,9 mnkr i den statliga satsningen för att stärka bibliotek. Av medlen avser 4,2 mnkr förskolebibliotek i prioriterade LUP-områden och 7,7 mnkr fortsatt utveckling av Bibblix samverkan med Malmö stadsbibliotek.
- Nästan samtliga förskoleklasser i respektive upptagningsområde har under läsåret varit på biblioteksbesök och 4 201 fjärdeklassare, 42 procent av hela elevunderlaget, har deltagit i ”Bibblan berättar”.

Evenemangsavdelningen

- Bland årets evenemang märks stadens officiella nyårsfirande, Kulturnatten som slog besöksrekord, samt vigselceremonin under Europride då 17 vigslar förrättades.
- I projektet ”Levande Stockholm” har avdelningen genomfört över 30 evenemang i Stockholm med Trafikkontoret. Andra genomförda arrangemang är en minneskonsert på årsdagen av terrordådet på Drottninggatan, en hyllning till VM guld i ishockey

samt en manifestation mot rasism med fotbollslandslaget.

- Ett nytt rekord redovisas för Kulturfestivalen och ungdomsfestivalen "We are Sthlm" med över 1 miljon besök. Kulturfestivalens särskilda satsning på cirkusföreställningen "Aquanauts" blev en succé med över 100 000 besökare under fem dagar.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordförande Emilia Bjuggren m.fl. (S), Micke Seid m.fl. (MP) och Ann Mari Engel (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordförande Rasmus Jonlund m.fl. (L) föreslår att kulturnämnden beslutar att delvis godkänna kulturnämndens förslag till beslut och att därutöver anföra följande:

Vi vill börja med att tacka förvaltningen för en grundlig redovisning av tertial två, med en omfattande verksamhet på hög nivå.

Klassresan börjar i klassrummet och går via biblioteket. Biblioteken är bildningssamhällets ryggrad. Biblioteken ska vara en tillgång för de som vill läsa, lära, låna och inspireras till vidare läsning och studier. Problemen med våld, hot och stök på stadens bibliotek möts med åtgärder från stadens sida. Det är bekymmersamt att uppföljningen av incidenter tycks svår att göra, vilket märks även i denna tertialrapport. Liberalerna skulle som uttryckts tidigare önska fler verktyg för att både besökare och medarbetare ska kunna känna sig trygga på sina bibliotek och arbetsplatser.

Villkoren för kulturentreprenörer är avgörande för ett rikt, fritt kulturliv i Stockholm och behöver förbättras.

Beslutsgång

Ordförande Emilia Bjuggren (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordförande Emilia Bjuggren m.fl. (S), Micke Seid m.fl. (MP) och Ann Mari Engel (V)

Reservation

Vice ordförande Rasmus Jonlund m.fl. (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Sofia Granswed Baat m.fl. (M) enligt följande:

Stockholm är Sveriges kulturella centrum. Kulturen frodas i storstaden och gör att människor växer. Det är viktigt att notera att en absolut majoritet av alla kulturverksamheter som bedrivs i Stockholm gör det utan varken statlig eller kommunal inblandning. Stockholms stads kulturpolitik ska syfta till att komplettera den kommersiella kulturen och tillgängliggöra stadens kulturarv för fler. Kulturnämnden ska vara delaktig i arbetet med att marknadsföra Stockholm internationellt och bistå med kompetens vid evenemang.

Staden ska präglas av ett rikt utbud av museer, konserter, teatrar, konstutställningar, filmvisningar, gallerier, dansuppvisningar och nöjesparker. Kultur ska vara tillgängligt för alla oavsett var i Stockholm man bor. En majoritet av Stockholms kulturliv utspelas utanför den kommunala verksamheten, därför anser vi att kommunerna inte ska konkurrera med de kommersiella aktörerna genom att exempelvis erbjuda avgiftsfria besök på muséerna. Förutom att det riskerar att urvattna den kommersiella marknaden så bidrar det inte heller till att nya målgrupper nås. Moderaterna har länge kritiserat dessa prioriteringar och har redan tidigare konstaterat att vi i all väsentlighet hade rätt. Vi menar att staden har ett ansvar att bredda kulturutbudet inom den egna verksamheten, men också att skapa goda förutsättningar för externt finansierad kultur.

År 2015 sänkte majoriteten avgifterna till kulturskolan samtidigt som man utökade antalet platser i verksamheten med motiveringen att man på så sätt skulle nå fler barn i socioekonomiskt svagare områden. Vi framförde redan då att riktade insatser till dessa grupper hade varit effektivare. Samtidigt ser vi att andra insatser hade behövts för att fler ska delta i kulturskolans verksamheter. Exempelvis riskerar barn och unga i socioekonomiskt svagare områden att särskilt drabbas, när det är långa väntetider för att boka plats vid kursläppen, och inför höstterminen uppstod åter igen tekniska problem med själva kursbokningen.

Biblioteken är kulturnämndens kärnverksamhet och trygghetsarbetet måste fortsätta. Det är glädjande att antalet incidenter på exempelvis Medborgarplatsenheten minskat, men då flera bibliotek under de senaste åren fått stänga vid ett par tillfällen just på grund av otrygghet är det av största vikt att arbetet fortsätter och utvecklas. Vi vill se fler verktyg för att både besökare och medarbetare ska känna sig trygga på stadens bibliotek.

Reservation

Vice ordförande Rasmus Jonlund m.fl. (L) reserverar sig mot förslaget med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Pelle Thörnberg (C) instämmer i förslag till beslut från vice ordförande Rasmus Jonlund m.fl. (L).